

Ārlietu komiteja

2021/2252(INI)

12.5.2022

ATZINUMS

Sniegusi Ārlietu komiteja

Attīstības komitejai

par turpmāko Eiropas finanšu arhitektūru attīstībai
(2021/2252(INI))

Atzinuma sagatavotāja: *Isabel Santos*

PA_NonLeg

IEROSINĀJUMI

Ārlietu komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Attīstības komiteju rezolūcijas priekšlikumā, ko tā pieņems, iekļaut šādus ierosinājumus:

1. atzinīgi vērtē Padomes atzinumu par to, ka jaunajā Eiropas finanšu arhitektūrā attīstībai (*EFAD*) būtu jāievēro princips “pirmkārt — politika”, un uzsver, ka ES izšķirošajiem centieniem attīstības sadarbībā, kas tiek īstenoti, ievērojot partnervalstu intereses, ir jābūt saskaņotiem ar citām ES ārējām darbībām un jāatbilst tās stratēģiskajām interesēm, pārveides vajadzībām un jo īpaši ES vērtībām, tostarp tiesiskumam, demokrātijai, cilvēktiesībām, dzimumu līdztiesībai un klimatam;
2. norāda uz Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumenta (*NDICI* – “Eiropa pasaulē”), tostarp tā Eiropas Fonda ilgtspējīgai attīstībai plus (*EFIA+*), centrālo lomu un nepieciešamību ievērot šā instrumenta mērķus, pamatnostādnes un izdevumu mērķrādītājus, piemēram, attiecībā uz klimatu, bioloģisko daudzveidību un dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanu *EFAD*; ņem vērā to, ka Eiropas Parlamentam ir cieši jāiesaistās, lai veidotu plānošanas un īstenošanas stratēģisko ievirzi un nodrošinātu kontroli;
3. šajā sakarībā atzinīgi vērtē ES gatavību risināt vissteidzamākās globālās problēmas, veicot investīcijas globālās infrastruktūras ilgtspējīgā attīstībā, jo īpaši zaļajās tehnoloģijās un digitālajā savienojamībā, izmantojot ES “Global Gateway” un vienlaikus pilnībā ievērojot ilgtspējīgas attīstības mērķus, Parīzes nolīgumu, spēcīgus bioloģiskās daudzveidības aizsardzības noteikumus un pirmiedzīvotāju un vietējo kopienu tiesības; aicina Komisiju strādāt pie stratēģijas “Global Gateway” efektīvas pārvaldības, kas ir jāturpina Komisijas priekšsēdētājas vispārējā vadībā, un šajā sakarībā cieši sadarboties ar Komisijas priekšsēdētājas vietnieku / Augsto pārstāvi ārlietās un drošības politikas jautājumos, Eiropas Ārējās darbības dienestu, Padomi un Parlamentu, nodrošinot, ka saskaņā ar Eiropas komandas pieeju ES iestādēm un dalībvalstīm tiek uzticēta aktīva līdzatbildība; aicina Komisiju pienācīgi iesaistīt Parlamentu lēmumu pieņemšanā par “Global Gateway” investīciju programmām un ar to saistīto pasākumu īstenošanas gaitā regulāri informēt Parlamentu par tiem, tostarp par to ietekmi uz budžetu, jo īpaši veicot *NDICI* – “Eiropa pasaulē” rūpīgu pārbaudi;
4. uzsver, ka globālā finansējuma jomā ir parādījušies jauni dalībnieki, tostarp valstis, kuru ekonomiskās un ģeopolitiskās intereses bieži ir pretrunā ES interesēm un ir pretējas ES demokrātijas, tiesiskuma, miera un ilgtspējas koncepcijai; šajā sakarībā aicina Eiropas Investīciju banku (*EIB*), Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības banku (*ERAB*) un citas attīstības finanšu iestādes (*AFI*) izveidot satvaru ciešākai sadarbībai attiecībā uz kopīgiem finansēšanas projektiem un platformām un uzlabot to īstenošanas efektivitāti valstīs ārpus ES, pastiprināti veicot pienācīgu pārbaudi par to darbību sociālajā, vides un cilvēktiesību jomā, kā arī ieviešot stabilus pārskatatbildības mehānismus kopienās, kurus šie projekti un platformas ietekmē;
5. uzsver, ka ir svarīgi efektīvāk izmantot sinerģijas un labāk saskaņot *ERAB*, *EIB* un citu *AFI* finansēšanas iniciatīvas, kas vērstas uz Eiropas kaimiņvalstīm, īpašu uzmanību pievēršot ES kandidātvalstīm; atgādina, ka, ņemot vērā pašreizējo karu Ukrainā, Eiropas finansējums kaimiņvalstīs un kandidātvalstīs ir neaizstājams to reformu elements, kas

nepieciešamas, lai izpildītu pievienošanās kritērijus saskaņā ar ES ārpolitikas interesēm;

6. pauž nožēlu par to, ka ES daudzgadu finanšu shēmā 2021.–2027. gadam dažiem reģioniem ir samazināts budžeta piešķirums; vienlaikus apzinās, ka tādiem reģioniem kā Latīņamerika piešķirto līdzekļu ģeopolitiskā ietekme ne vienmēr ir atkarīga no kopējā budžeta apjoma; šajā sakarībā uzsver, ka Komisijai ir jānodrošina atbilstoša politikas vadība, lai nodrošinātu, ka EFIA+ piedāvātie instrumenti tiek izmantoti ciešākas partnerības stiprināšanai ar reģioniem un to attīstības veicināšanai;
7. ņem vērā Padomes 2021. gada 4. jūnija secinājumus, kuros dalībvalstis apstiprināja variantu “Status Quo Plus”, lai uzlabotu pašreizējo situāciju un nodrošinātu efektīvāku EIB un ERAB sadarbību kopā ar AFI, piemērojot Eiropas komandas pieeju; atkārtoti norāda, ka Eiropas komandas pieeja varētu spēcīgi veicināt ES spēju sasniegt attīstības mērķus pasaules finanšu vidē, kurā valda konkurence; atzinīgi vērtē nesen pieņemto ceļvedi *EFAD* uzlabošanai un aicina Komisiju mudināt dalībvalstis apvienot resursus un finansējumu un kopīgi strādāt pie koordinācijas un komunikācijas kopīgos projektos (Eiropas komandas iniciatīvas); uzsver, ka *EFAD* ir jāizvairās no nepilnībām un pārklāšanās, lai neapdraudētu ES ietekmi un vadošo lomu attīstības jomā;
8. aicina Komisiju gūt progresu, pamatojoties uz pašreizējo *status quo*, un augstākā politiskā līmeņa atbilstīgā vadībā panākt stingru un skaidru politikas virzību, lai nodrošinātu ES kā Eiropas komandas rīcības konsekvenci, ierosinot konkrētas darbības un ceļvedi uzlabotā *EFAD* piemērošanai tādu Eiropas iniciatīvu kā stratēģija “Global Gateway”, zaļais kurss vai Stratēģiskais kompass (pēc tam, kad tas tiks pieņemts) sekmīgā īstenošanā, un tādējādi stiprinātu ES stratēģisko autonomiju, stratēģisko solidaritāti ar līdzīgi domājošām valstīm un ES spēju veicināt starptautisko stabilitāti, drošību un mieru, jo īpaši attiecībā uz starptautisko tiesību veicināšanu un ievērošanu, ciešā sadarbībā ar ANO, NATO, Eiropas Drošības un sadarbības organizāciju, Āfrikas Savienību un partnervalstīm vai, vajadzības gadījumā, vienai pašai; aicina Komisiju, izmantojot partnerības, popularizēt ES vērtības;
9. atzinīgi vērtē *EFAD* daudzpīlāru struktūru, kas palīdz izmantot visu tās locekļu, t. i., EIB, ERAB, Eiropas divpusējo finanšu iestāžu un Eiropas AFI, pieredzi un lomu; prasa turpināt koordināciju un sadarbību starp šiem *EFAD* locekļiem saskaņā ar Padomes secinājumiem par *EFAD*; atgādina, ka *EFAD* pamatā jābūt iekļaujošai arhitektūrai, tā jāveido sadarbībā ar visām Eiropas attīstības bankām un finanšu iestādēm, tajā par pamatu jāizmanto šo banku un iestāžu attiecīgās speciālās zināšanas un pievienotā vērtība un tai jāveicina spēcīgāka ietekme uz attīstību un papildināmību; aicina Komisiju ierosināt konkrētus un savlaicīgus pasākumus, lai stiprinātu šo dalībnieku sadarbību un Eiropas komandas garā veicinātu iekļaujošas partnerības ar mazākām Eiropas AFI, tostarp izmantojot pielāgotu pieeju, lai sniegtu šīm iestādēm atbalstu attiecībā uz piekļuvi finansējumam un pīlāru novērtēšanas pieteikumu sagatavošanu;
10. uzsver, ka AFI tiek mudinātas savās investīciju programmās uzņemties lielāku risku, izmantojot EFIA+, lai sasniegtu arī visneaizsargātākās ekonomikas; šajā sakarībā aicina Komisiju uzņemties lielāku lomu, nodrošinot izmērāmu un papildu ietekmi uz attīstību, nekropļojot vietējo tirgu un neradot negodīgu konkurenci ar vietējiem ekonomikas dalībniekiem, un palīdzot attīstīt projektu piedāvājuma pusi, sniedzot atbalstu projektu sagatavošanā un palīdzot AFI koordinēt darbību, vienlaikus nodrošinot mazāku AFI

integrāciju;

11. atkārtoti apstiprina EIB kā ES finanšu iestādes ar globālu ietekmi īpašo lomu un atbildību; aicina turpināt izmantot EIB kā ES ekskluzīvi piederošu instrumentu, lai stiprinātu tās darbības ES ārpolitikas prioritāšu atbalstam un nodrošinātu iekļaujošu sadarbību ar Eiropas attīstības bankām un finanšu iestādēm; šajā sakarībā atzinīgi vērtē EIB *Global* izveidi; prasa stiprināt EIB spējas uz vietas, lai tā varētu atbalstīt Komisiju politiskā dialoga un projektu apzināšanas jomā;
12. ņem vērā ievērojami uzlaboto atvērto arhitektūru EFIA+ ietvaros un aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt EIB, ERAB, Eiropas divpusējām finanšu iestādēm un Eiropas AFI uzticamu un uzlabotu darbības vidi, kuras pamatā ir stabili vienlīdzīgi konkurences apstākļi attiecībā uz pārvaldību un piekļuvi ES resursiem un kurā tās var efektīvi uzņemt savu pastiprināto lomu ārējo aizdevumu operācijās un mobilizēt privātā sektora resursus, vienlaikus nodrošinot pārredzamību, garantējot pārskatatbildību un pienācīgu pārbaudi, kā to prasa *NDICI* – “Eiropa pasaulē”, un turpinot uzlabot neatkarīgos sūdzību izskatīšanas mehānismus un pienācīgas rūpības sistēmu; apzinās, ka attiecīgajām iniciatīvām, piemēram, “Global Gateway”, vajadzīgo līdzekļu lielais apmērs nebūs iegūstams, ja netiks apvienoti publiskā un privātā sektora dalībnieki;
13. prasa nodrošināt labāku ģeogrāfisko līdzsvaru EFIA+ apvienošanas un garantiju izmantošanā saskaņā ar *NDICI* - “Eiropa pasaulē” un atbalstu vismazāk attīstītajām un nestabilām valstīm; šajā sakarībā uzsver, ka EIB ir jāstiprina savas spējas atbalstīt privātā sektora attīstību Āfrikā, un tāpēc aicina EIB, izmantojot EFIA+ apvienoto budžetu, piešķirt vairāk līdzekļu Āfrikas mikrouzņēmumiem, mazajiem un vidējiem uzņēmumiem;
14. norāda, ka Eiropas komandas pieeja sniedz unikālu iespēju palielināt ES ietekmi un pamanāmību pasaulē daudz vairāk nekā pašlaik un vēl vairāk veicināt mūsu vērtības un intereses, nevienu neatstājot novārtā; norāda, ka *EFAD* darbībā ir vajadzīgs arī iekļaujošas Eiropas komandas gars; norāda, ka Eiropas komandas pieejas panākumu atslēga ir ES politikas virzīta sadarbība un koordinācija pārredzamā un iekļaujošā vidē, tostarp darot publiski pieejamu informāciju, kas ietverta Eiropas komandas iniciatīvās, piemēram, informāciju par intervences izmaksām, izmantotajiem finanšu instrumentiem un to, kuras investīcijas kopīgi pieder partnervalstīm; uzsver, ka Parlamenta agrīna un cieša iesaistīšanās Eiropas komandas iniciatīvu stratēģiskajā ievirzē, plānošanas procesā un pārbaudē ir būtiska to demokrātiskās leģitimitātes saglabāšanā; šajā sakarībā uzsver, ka Parlamentam būtu vēl vairāk jāstiprina *EFAD* darbība saskaņā ar Eiropas komandas pieeju; atkārtoti norāda — lai risinātu mūsdienu globālās problēmas, ir būtiski padarīt *EFAD* atbilstīgāku, saskaņotāku un reaģētspējīgāku, taču tas nevar notikt, samazinot Parlamenta tiesības kontrolēt to, kā tiek izmantoti ārējās darbības līdzekļi vai noteiktas politiskās prioritātes, un šīs tiesības būtu pienācīgi jāņem vērā;
15. šajā sakarībā uzsver, ka *EFAD* sekmīgas īstenošanas nolūkā ir jāīsteno decentralizēta pieeja, un tādēļ atgādina, ka ir jāstiprina ES delegāciju kā kontaktpunktu loma, lai veicinātu iepriekšējās diskusijas ar dalībvalstīm, EIB, Eiropas AFI, privātā sektora dalībniekiem un citiem partneriem uz vietas, izmantojot Eiropas komandas pieeju; uzsver to, ka ir svarīgi nodrošināt ciešāku koordināciju starp Komisiju, Eiropas Ārējās darbības dienestu un ES delegācijām, jo īpaši jaunattīstības valstīs ar visnestabilāko

ekonomiku, lai veicinātu diskusijas un sadarbību ar attiecīgajiem dalībniekiem uz vietas nolūkā noteikt visefektīvākos projektus;

16. aicina Komisiju nodrošināt to, ka finanšu iestādes īsteno nosacītības principu attiecībā uz ES Pirmspievienšanās palīdzības instrumentu, *NDICI* – “Eiropa pasaulē” un visiem citiem attiecīgiem finanšu instrumentiem, sasaistot to ar tiesiskuma, cilvēktiesību un demokrātijas ievērošanu un dziļi nostiprinot to *EFAD*; uzsver, ka *EFAD* satvarā galvenā uzmanība jāpievērš dzimumu līdztiesībai, jo īpaši sieviešu ekonomisko iespēju nodrošināšanai un integrētai pieejai attiecībā uz dzimumu līdztiesības nodrošināšanu saskaņā ar *NDICI* – “Eiropa pasaulē” prasībām;
17. atzīst, ka *EFAD* ir vērsta uz visneaizsargātākajiem reģioniem un reģioniem, kuriem ir visvairāk vajadzību, jo īpaši vismazāk attīstītajām un nestabilām valstīm, jo īpaši Subsahāras Āfrikā, taču mudina paturēt prātā to, ka aptuveni divas trešdaļas no EIB un ERAB apvienotajām ārējām darbībām ir koncentrētas pievienšanās valstīs un kaimiņvalstīs, kurās ES ir jāīsteno nesen uzsāktie ekonomikas un investīciju plāni Rietumbalkāniem, kā arī austrumu un dienvidu kaimiņreģionos atbilstīgi Parīzes nolīgumam, stingriem bioloģiskās daudzveidības aizsardzības noteikumiem un ņemot vērā attiecīgās vietējās kopienas; šajā sakarībā aicina EIB un ERAB pastiprināt savu lomu, ar konkrētām darbībām veidojot ciešāku sadarbību.

**INFORMĀCIJA PAR PIENEMŠANU
ATZINUMU SNIEDZOŠAJĀ KOMITEJĀ**

Pieņemšanas datums	12.5.2022
Galīgais balsojums	+ : 61 - : 12 0 : 3
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Alviina Alametsä, Alexander Alexandrov Yordanov, Maria Arena, Petras Auštrevičius, Traian Băsescu, Malin Björk, Anna Bonfrisco, Fabio Massimo Castaldo, Susanna Ceccardi, Włodzimierz Cimoszewicz, Katalin Cseh, Tanja Fajon, Anna Fotyga, Michael Gahler, Kinga Gál, Giorgos Georgiou, Sunčana Glavak, Raphaël Glucksmann, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Márton Gyöngyösi, Balázs Hidvéghi, Sandra Kalniete, Peter Kofod, Dietmar Köster, Andrius Kubilius, Ilhan Kyuchyuk, Jean-Lin Lacapelle, David Lega, Miriam Lexmann, Nathalie Loiseau, Leopoldo López Gil, Antonio López-Istúriz White, Claudiu Manda, Thierry Mariani, Pedro Marques, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Sven Mikser, Francisco José Millán Mon, Javier Nart, Gheorghe-Vlad Nistor, Urmas Paet, Demetris Papadakis, Kostas Papadakis, Tonino Picula, Manu Pineda, Giuliano Pisapia, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Jacek Saryusz-Wolski, Mounir Satouri, Andreas Schieder, Radosław Sikorski, Jordi Solé, Sergei Stanishev, Tineke Strik, Dominik Tarczyński, Hermann Tertsch, Dragoș Tudorache, Hilde Vautmans, Harald Vilimsky, Idoia Villanueva Ruiz, Viola Von Cramon-Taubadel, Thomas Waitz, Witold Jan Waszczykowski, Charlie Weimers, Bernhard Zimniok, Željana Zovko
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Vladimír Bilčík, Marc Botenga, Erik Marquardt, Gabriel Mato, Paulo Rangel, Ramona Strugariu

**ATZINUMU SNIEDZOŠĀS KOMITEJAS
GALĪGAIS BALSOJUMS PĒC SARAĶSTA**

61	+
ECR	Anna Fotyga, Jacek Saryusz-Wolski, Dominik Tarczyński, Witold Jan Waszczykowski
NI	Fabio Massimo Castaldo, Kinga Gál, Márton Gyöngyösi, Balázs Hidvéghi
PPE	Alexander Alexandrov Yordanov, Traian Băsescu, Vladimír Bilčík, Michael Gahler, Sunčana Glavak, Sandra Kalniete, Andrius Kubilius, David Lega, Miriam Lexmann, Leopoldo López Gil, Antonio López-Istúriz White, David McAllister, Gabriel Mato, Vangelis Meimarakis, Francisco José Millán Mon, Gheorghe-Vlad Nistor, Paulo Rangel, Radosław Sikorski, Željana Zovko
Renew	Petras Auštrevičius, Katalin Cseh, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Ilhan Kyuchyuk, Nathalie Loiseau, Javier Nart, Urmas Paet, Ramona Strugariu, Dragoș Tudorache, Hilde Vautmans
S&D	Maria Arena, Włodzimierz Cimoszewicz, Tanja Fajon, Raphaël Glucksmann, Dietmar Köster, Claudiu Manda, Pedro Marques, Sven Mikser, Demetris Papadakis, Tonino Picula, Giuliano Pisapia, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Andreas Schieder, Sergei Stanishev
Verts/ALE	Alviina Alametsä, Erik Marquardt, Mounir Satouri, Jordi Solé, Tineke Strik, Viola Von Cramon-Taubadel, Thomas Waitz

12#	-
ECR	Hermann Tertsch, Charlie Weimers
ID	Peter Kofod, Jean-Lin Lacapelle, Thierry Mariani, Harald Vilimsky, Bernhard Zimniok
NI	Kostas Papadakis
The Left	Marc Botenga, Giorgos Georgiou, Manu Pineda, Idoia Villanueva Ruiz

3	0
ID	Anna Bonfrisco, Susanna Ceccardi
The Left	Malin Björk

Izmantoto apzīmējumu skaidrojums:

+ : par

- : pret

0 : atturas